

Nazwa projektu Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia dokumentu „Krajowa Strategia przeciwdziałania antysemityzmowi i wspierania życia żydowskiego na lata 2026–2030” Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości – ministerstwo wiodące Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Maria Ejchart, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu <u>Opiekun legislacyjny:</u> Wojciech Ulitko, Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego e-mail: sekretariat.dl@ms.gov.pl, tel. 22 52 12 764 Anna Rzeźnikiewicz, Starszy specjalista, Departament Legislacyjny e-mail: anna.rzeznikiewicz@ms.gov.pl, tel. 22 52 12 430	Data sporządzenia 09.02.2026 r. Źródło: inne Nr w wykazie prac: ID155
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Krajowa Strategia zwalczania antysemityzmu i wspierania życia żydowskiego jest dokumentem programowym definiującym priorytety aktywności rządu w obszarze przeciwdziałania zjawisku antysemityzmu. Projekt został opracowany przez Ministra Sprawiedliwości z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Sportu i Turystyki, Ministerstwa Cyfryzacji.

Celem Strategii jest realizacja oraz koordynacja działań w obszarze przeciwdziałania antysemityzmowi i wspierania życia żydowskiego w Polsce a także stworzenie struktur współpracy ze społecznością żydowską oraz organizacjami zaangażowanymi w te działania. Strategia będzie mogła być również wzorem dla analogicznych rozwiązań dotyczących przeciwdziałania różnym formom dyskryminacji i nienawiści wobec grup mniejszościowych w Polsce.

6 października 2018 r. Rada Unii Europejskiej w deklaracji w sprawie zwalczania antysemityzmu oraz wypracowania wspólnego podejścia do bezpieczeństwa z myślą o skuteczniejszej ochronie społeczności i instytucji żydowskich w Europie zachęciła państwa członkowskie do „przyjęcia i wdrożenia, w ramach ich strategii dotyczących zapobiegania rasizmowi, ksenofobii, radykalizacji i brutalnemu ekstremizmowi, całościowej strategii z myślą o zapobieganiu wszelkim formom antysemityzmu i zwalczaniu tego zjawiska”.

2 grudnia 2020 r. Rada Unii Europejskiej przyjęła deklarację w sprawie uwzględniania walki z antysemityzmem we wszystkich obszarach polityki, której punkcie 2. stanowi, że „państwa członkowskie potwierdzają swoje zaangażowanie na rzecz deklaracji Rady z dnia 6 grudnia 2018 r. w sprawie walki z antysemityzmem i opracowania wspólnego podejścia do bezpieczeństwa, aby lepiej chronić społeczności i instytucje żydowskie w Europie, co Rada Europejska przyjęła w konkluzjach z 13 i 14 grudnia 2018 r.

23 państwa członkowskie UE opracowały krajowe strategie, z czego 14 państw członkowskich opracowało samodzielną strategię przeciwdziałania antysemityzmowi, a 9 państw członkowskich uwzględniło specjalne środki w szerszych strategiach przeciwko rasizmowi, ekstremizmowi lub promowaniu praw człowieka.

Antysemityzm stanowi zagrożenie zarówno dla poszczególnych członków społeczności żydowskiej w Polsce, jak również dla demokratycznego społeczeństwa oraz porządku publicznego. Podobnie jak uprzedzenia wobec innych grup mniejszościowych – narodowościowych, religijnych czy seksualnych – należy do zjawisk, które w wymiarze politycznym, społecznym i kulturowym mogą prowadzić do nietolerancji, nienawiści i w konsekwencji przemocy.

Badania przeprowadzone w ramach cyklicznego Polskiego Sondażu Uprzedzeń przez zespół Centrum Badań nad Uprzedzeniami Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego wskazują, że w Polsce rozpowszechnione są w szczególności poglądy, które można kwalifikować jako antysemityzm spiskowy, czyli przypisywanie Żydom skłonności do skoordynowanych działań przeciw Polsce i Polakom, oraz wtórny, czyli zniekształcanie prawdy historycznej o Holokauście i bagatelizowanie zjawiska antysemityzmu¹.

¹ M. Mirucka, K. Zochniak, D. Bulska, Postawy Polaków i Polek wobec mniejszości: raport z Polskiego Sondażu Uprzedzeń 2021, [w:] Uprzedzenia w Polsce. Postawy a ideologia polityczna, red. D. Bulska, M. Winiewski, M. Bilewicz, Warszawa 2024, s. 13-58.

Zgodnie z danymi przywołanymi przez OBWE w dorocznym raporcie na temat przestępstw motywowanych uprzedzeniami, w Polsce w 2023 r. odnotowano 893 przestępstw z nienawiści, w tym 143 o charakterze antysemitycznym². Wiele przestępstw tego rodzaju nie jest jednak zgłaszanych Policji.

Stowarzyszenie Żydowskie Czulent w 2022 i 2023 r. odnotowało następującą liczbę zweryfikowanych incydentów³:

Kategoria	Liczba incydentów w 2022 r.	Liczba incydentów w 2023 r.
Atak fizyczny	2	4
Atak werbalny	20	58
Negacjonizm i zniekształcanie prawdy historycznej o Holokauście	34	73
Zniszczenie mienia	32	35
Mowa nienawiści	293	654

Dokładne statystyki dotyczące *stricte* przestępstw motywowanych antysemitycznymi uprzedzeniami nie są dostępne, ponieważ nie są gromadzone precyzyjne dane uwzględniające podziały wewnątrz kategorii przestępstw motywowanych uprzedzeniami i mowy z nienawiści, co również stanowi jeden z elementów postulowanych w Strategii. Bardzo precyzyjne monitorowanie skali i postaci tego rodzaju przestępstw pozwala na właściwe ich adresowanie za pomocą różnych metod i środków. Jednocześnie podkreślić należy, że najnowsze statystyki dotyczące Polski, kiedy zostaną opublikowane powinny być również interpretowane w kontekście bezprecedensowych wzrostów skali przestępstw antysemitycznych w wielu państwach Europy, sięgających kilkuset procent.

Spśród dostępnych danych gromadzonych przez Prokuraturę (przy wskazaniu przedziału za lata 2013-2023) wynika, że odsetek przestępstw o charakterze antysemitycznym był najwyższy, poza przestępstwami motywowanymi uprzedzeniami wobec Ukraińców. Generalnie natomiast skala tego rodzaju przestępczości narasta: w 2013 r. odnotowano ogólnie 719 takich przestępstw (zarejestrowane postępowania), podczas gdy w 2023 r. było to już 1775 postępowań.

W maju 2024 roku Agencja Praw Podstawowych UE ogłosiła wyniki kolejnego badania dotyczącego dyskryminacji i przestępstw wobec Żydów w Unii Europejskiej, w którym wzięło udział prawie osiem tysięcy osób identyfikujących się jako Żydzi z 16 krajów, w tym z Polski.

Ponad połowa respondentów (51%) spotkała się z antysemityzmem w mediach innych niż Internet (tzw. media tradycyjne). W przypadku osób z Polski, 52% napotkało treści antysemityczne online, przede wszystkim na platformach społecznościowych oraz portalach informacyjnych. Zgodnie z raportem Departamentu Komunikacji Globalnej Narodów Zjednoczonych i UNESCO z 2022 roku, szczególnym problemem dotyczącym Internetu jest narastające zjawisko negacjonizmu i zniekształcania prawdy historycznej o Holokauście w sieci przez treści publikowane zwłaszcza na platformach społecznościowych. Owo zaprzeczanie i zniekształcanie przyjmują różne formy – od publikowania wprost nieprawdziwych informacji dotyczących Zagłady, jej przyczyn i konsekwencji (w tym takich, które mogą kwalifikować się jako ścigane polskim prawem tzw. „kłamstwo oświęcimskie”). W celu poradzenia sobie z problemem antysemityzmu, konieczna jest skuteczna edukacja w tym zakresie.

Zgodnie z wynikami Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku opublikowanymi przez Główny Urząd Statystyczny (GUS), 17 156 osób w Polsce zadeklarowało przynależność etniczną „żydowską”. Według danych ze spisu z 2011 roku było to około 7 353 osób.

Jednakże, liczba osób, które świadomie identyfikują się ze swoim żydowskim pochodzeniem i uczestniczą w życiu religijnym lub kulturowym, może być wyższa. Różne szacunki instytucji żydowskich i badawczych sugerują, że rzeczywista liczba osób, które mają żydowskie korzenie lub poczucie tożsamości żydowskiej, może wahać się między 20 000 a 40 000. Jest to społeczność mało migrująca i spotyka się z podobnymi wyzwaniem demograficznymi co większość społeczeństwa.

Podobnie jak w poprzednich dekadach, współczesna społeczność żydowska koncentruje się przede wszystkim w większych ośrodkach miejskich. Najwięcej zadeklarowanych Żydów mieszka w województwie mazowieckim, a także w małopolskim i dolnośląskim.

Wśród miast, w których Żydzi stanowią aktywne społeczności, wymienia się Warszawę, Kraków, Łódź, Wrocław oraz Katowice.

Przed II wojną światową Polska była jednym z głównych centrów diaspory żydowskiej – liczba Żydów wynosiła około

² <https://hatecrime.osce.org/poland?year=2023>

³ Stowarzyszenie Żydowskie Czulent, Antysemityczne incydenty w roku 2023. Badanie doświadczenia społeczności żydowskiej, Kraków 2024, s. 18

3,3–3,5 miliona osób. Zniszczenia związane z Holocaustem oraz powojenną emigracją i represjami (m.in. w latach 1968) doprowadziły do drastycznego spadku populacji.

Społeczność żydowska w Polsce jest obecnie wewnętrznie zróżnicowana. Obejmuje osoby, które mają żydowskie pochodzenie i identyfikują się etnicznie lub kulturowo, jak też tych, którzy czynnie uczestniczą w życiu religijnym (np. w synagogach), kulturowym (wydarzenia, stowarzyszenia, festiwale) oraz edukacyjnym (organizacje genealogiczne, inicjatywy odtwórcze). Z obserwacji wynika, że poczucie bezpieczeństwa wśród osób identyfikujących się jako Żydzi w Polsce uległo poprawie, zwłaszcza od lat 90. XX wieku, choć szczególnie w ostatnim czasie, incydenty antysemickie nadal się zdarzają i są przedmiotem uwagi środowisk żydowskich oraz organizacji praw człowieka.

Na terenie Polski znajduje się wiele obiektów związanych z dziedzictwem religijnym i kulturowym polskich Żydów, w tym około 1200 cmentarzy żydowskich, z których znaczna część jest w złym stanie zachowania lub brak jest widocznych na powierzchni ziemi miejsc pochówku. Aktualnie społeczność żydowska, licząca w Polsce 17 156 osób, często nie jest w stanie sprawować bieżącej opieki nad każdym z obiektów lub miejsc oraz wykonywać prac naprawczych po aktach wandalizmu. Mając na uwadze powyższe, konieczne jest stałe podnoszenie świadomości organów ścigania i sądów na temat charakterystyki i wagi przestępstw antysemickich oraz podjęcie działań w obszarze przeciwdziałania antysemityzmowi i wspierania życia żydowskiego w Polsce.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W związku z kwestią opisaną w pkt. 1 OSR, proponuje się przyjęcie uchwały Rady Ministrów wprowadzającej „Krajową Strategię przeciwdziałania antysemityzmowi i wspierania życia żydowskiego na lata 2026-2030”.

Strategia (w części „Implementacja i ewaluacja”) identyfikuje sześć głównych obszarów działań kluczowych dla przeciwdziałania antysemityzmowi oraz wspierania życia żydowskiego w Polsce:

- I. Definicja antysemityzmu;
- II. Rzeczpospolita Polska bez przestępstw o charakterze antysemickim;
- III. Media i Internet wolne od antysemityzmu oraz zniekształcania prawdy historycznej o Holokauście;
- IV. Edukacja o antysemityzmie i Zagładzie;
- V. Bezpieczeństwo oraz potrzeby społeczności żydowskiej i jej dziedzictwa;
- VI. Wzmacnianie pamięci o Holokauście i o polskich Żydach.

W ramach **zagadnienia I** rząd będzie badał i budował świadomość społeczeństwa na temat specyfiki zjawiska antysemityzmu w Polsce. Zostanie przygotowana i przeprowadzona kampania społeczna nt. istnienia antysemityzmu, związanych z nim zagrożeń, zwalczania antysemityzmu, jak też wspierania współczesnego życia żydowskiego w naszym kraju. W ramach realizacji tych działań specjalna uwaga zostanie poświęcona definicji antysemityzmu IHRA.

Zagadnienie II obejmuje 4 kluczowe filary:

1. Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania i ścigania przestępstw o charakterze antysemickim oraz wsparcie ofiar.
2. Zwiększenie skuteczności karania i przeciwdziałania przestępstwom o charakterze antysemickim na poziomie sądownictwa.
3. Zapewnienie właściwej ochrony przed przestępstwami o charakterze antysemickim w polskim prawie.
4. Usprawnienie procedur monitorowania i gromadzenia danych na temat przestępstw o charakterze antysemickim.

W ramach Strategii podejmowane będą działania dążące do ograniczenia występowania przestępstw motywowanych antysemityzmem. W szczególności, działania te będą polegać na opracowaniu wskazówek, wytycznych, szkoleń lub materiałów informacyjnych (przy wsłuchaniu się w głos mniejszości żydowskiej oraz przy wykorzystaniu standardów wynikających z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka nt. przestępstw na tle rasistowskim i antysemickim) dla organów ścigania i sędziów w celu zwiększenia karania i przeciwdziałania przestępstwom o charakterze antysemickim. Dzięki temu świadomość i wiedza ww. organów na temat specyfiki takich przestępstw ulegnie zwiększeniu. Strategia zakłada również wykorzystanie istniejących już obecnie ram prawnych do rozwiązywania organizacji stosujących antysemityzm, utworzenie nowych ram prawnych umożliwiających m. in. zniesienie finansowania ze środków publicznych organizacji promujących antysemityzm oraz zwiększanie zaufania do organów ścigania osób pokrzywdzonych przestępstwem, tak aby możliwie największy odsetek przestępstw był zgłaszany.

Policja gromadzi obecnie dane dotyczące przestępstw z nienawiści, w tym o charakterze antysemickim, i co miesiąc przekazuje te dane do MSWiA, celem ich analizy oraz wykorzystania do programowania działań na rzecz walki z przestępstwami z nienawiści. Konieczne jest jednocześnie zbieranie i publikowanie szczegółowych danych na temat przestępstw o charakterze antysemickim. Ponadto, zostaną podjęte działania zmierzające do ułatwiania ofiarom przestępstw dostępu do informacji nt. nieodpłatnej pomocy prawnej, pomocy Rzecznika Praw Obywatelskich, pomocy i poradnictwa psychologicznego i wsparcia społecznego, czy możliwości uzyskania przez osoby pokrzywdzone statusu strony w postępowaniu sądowym, a wreszcie także – możliwości dochodzenia przez nie zadośćuczynienia. Zostanie również dokonana analiza obowiązujących przepisów prawa w celu zidentyfikowania ewentualnych luk prawnych w obszarze zwalczania i przeciwdziałania przestępstwom o charakterze antysemickim, oraz szerzej, przepisów dotyczących różnych innych form antysemityzmu oraz przeciwdziałania im. Na podstawie dokonanych przeglądów i analiz będą mogły powstać projekty nowelizacji prawodawstwa przy głosie doradczym przedstawicieli mniejszości żydowskiej w Polsce. Właściwe

organy państwa podejmą również działania w kierunku monitorowania grup skrajnych popełniających przestępstwa o charakterze antysemitycznym, przy współpracy z właściwymi organizacjami żydowskimi. Zakłada się także przeprowadzenie analizy w zakresie dotychczasowej praktyki sądów wobec przestępstw o charakterze antysemitycznym, obejmującej okres ostatnich 10 lat oraz opracowanie, na tej podstawie, spisu zarówno dobrych praktyk, jak i kwestii wymagających zmiany. Strategia zakłada również zwiększenie dostępności informacji na temat organizacji zaangażowanych w zapobieganie dyskryminacji i udzielanie wsparcia dla ofiar oraz analizę istniejących barier i przeszkód w korzystaniu przez ofiary z ich praw.

Zostanie przeprowadzona pełna implementacja najnowszych instrumentów prawa unijnego w obszarze nowych technologii oraz AI w odniesieniu do przeciwdziałania przestępstwom o charakterze antysemitycznym.

Kontynuowana będzie współpraca międzynarodowa w obszarze monitorowania i gromadzenia danych na temat przestępstw o charakterze antysemitycznym, skupionej na wymianie dobrych praktyk.

W ramach **zagadnienia III** będą podejmowane działania dążące do eliminacji antysemityzmu i negacjonizmu w przestrzeni medialnej i internetowej. Działania te będą polegać na opracowaniu i wdrożeniu rozwiązań zapobiegania mowie nienawiści i antysemityzmowi, w radiofonii, telewizji, na platformach audiowizualnych, w prasie i mediach internetowych oraz w Internecie.

W ramach ww. środków komunikacji zostaną również podjęte kroki przeciwdziałające zaprzeczaniu i zniekształcaniu pamięci o Holokauście. W szczególności, wyżej wspomniane działania będą polegać na monitoringu mediów publicznych i koncesyjnych oraz platform internetowych pod kątem treści antysemitycznych. Państwo będzie inicjować i wspierać samoregulację dotyczącą przeciwdziałania antysemityzmowi. Ponadto, we współpracy ze społecznością żydowską, będzie prowadzona edukacja medialna i internetowa tworząca treści, których celem będzie uwrażliwianie społeczeństwa w kwestii antysemityzmu i mowy nienawiści, zarówno w mediach publicznych, jak i Internecie. Oprócz powyższych działań, zostaną również poczynione wysiłki w kwestii zarówno tworzenia, jak i stosowania prawa. Wysiłki te będą polegać – z jednej strony – na opracowaniu odrębnych przepisów prawnych dotyczących zwalczania różnych przejawów mowy nienawiści w środkach masowego przekazu (w tym w Internecie)⁴ – zaś z drugiej strony – na uściśleniu współpracy prokuratury i Policji oraz wzmocnieniu ich zdolności względem ścigania przestępstw o zabarwieniu antysemitycznym w przestrzeni internetowej.

Wreszcie należy wspomnieć, że Rzeczpospolita Polska będzie również ściśle współdziałać w ramach Unii Europejskiej oraz innych organizacji międzynarodowych przy tworzeniu nowych i skutecznych mechanizmów mających na celu przeciwdziałanie zaprzeczaniu i zniekształcaniu Holokaustu oraz przeciwdziałanie antysemityzmowi i mowie nienawiści. W obrębie powyższego współdziałania na szczególną uwagę będzie zasługiwać przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z dezinformacją i wykorzystaniem sztucznej inteligencji (AI). Niezbędne będzie także prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do użytkowników internetu, mających na celu uświadamianie na temat nowych zagrożeń związanych z wykorzystywaniem narzędzi IT do szerzenia rasistowskich ideologii, a także wyposażanie ich w kompetencje w zakresie identyfikowania różnych form manipulacji na tym tle spotykanych w mediach społecznościowych.

W ramach **zagadnienia IV** będą podejmowane działania dążące do edukowania społeczeństwa o antysemityzmie i Holokauście. Edukacja ta obejmie swoim zakresem edukację szkolną (szkoły podstawowe i ponadpodstawowe), edukację w szkołach wyższych i edukację publiczną (obywatelską).

Zmiany w edukacji szkolnej

Utworzony zostanie organ doradczy Ministra Edukacji poświęcony edukacji o Zagładzie i antysemityzmie (Zespół ds. Edukacji o Holokauście i Antysemityzmie), z udziałem ekspertów i nauczycieli, przedstawicieli działów edukacyjnych muzeów i miejsc pamięci oraz przedstawicieli społeczności żydowskiej, działający pod przewodnictwem powołanego przez Ministra Edukacji Pełnomocnika Ministra do spraw kontaktów polsko-żydowskich.

Zespół przygotowuje niewiążące rekomendacje dotyczące nauczania o antysemityzmie i Zagładzie, które zostaną przekazane Ministrowi Edukacji w celu ich możliwego uwzględnienia podczas prac nad zmianą podstawy programowej. Strategia zakłada, że rekomendacje te będą zawierać nie tylko nauczanie o samej Zagładzie, lecz także o historii i kulturze Żydów i relacjach polsko-żydowskich, z uwzględnieniem powstawania uprzedzeń i ich skutków, które mogą prowadzić do przestępstw z nienawiści, czy nawet do zbrodni ludobójstwa i innych zbrodni międzynarodowych. W ramach działań ministerialnego Ośrodka Rozwoju Edukacji oraz samorządowych ośrodków doskonalenia nauczycieli prowadzone będą również szkolenia dla nauczycieli na temat historii społeczności żydowskich w Polsce, antysemityzmu oraz Zagłady, a także kultury i tradycji Żydów. MNiSW w porozumieniu z MEN podejmie również kroki ku wprowadzeniu do standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela treści dotyczących przeciwdziałania antysemityzmowi i innym formom dyskryminacji.

Przewiduje się także wdrożenie scenariusza lekcji dotyczącej zagłady Żydów jako konsekwencji uprzedzeń antysemitycznych, realizowanych w miejscach pamięci związanych z Holokaustem (np. muzeum Auschwitz-Birkenau, Treblinka, Sobibór).

⁴ Strategia zakłada uwzględnienie założeń Protokołu dodatkowego do Konwencji Rady Europy o cyberprzestępczości, mówiących m. in. o środkach wykorzystywanych do zwalczania rozpowszechniania materiałów rasistowskich i ksenofobicznych w Internecie.

Zmiany w edukacji w szkołach wyższych

Zmiany będą polegać w szczególności na uruchomieniu ścieżki finansowania projektów i kierunków studiów dotyczących dziedzictwa żydowskiego, historii i kultury Żydów oraz problematyki antysemityzmu w obrębie Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki, na wzmocnieniu działań antydyskryminacyjnych na uczelniach wyższych wymierzonych w radykalizację i treści antysemickie, oraz na próbie stworzenia mechanizmów szybkiego reagowania na zdarzenia i treści antysemickie w postaci potencjalnej współpracy służb uczelnianych i państwowych przy poszanowaniu autonomii akademickiej.

Zmiany w edukacji publicznej

We wspomnianym obszarze zmiany będą polegać w szczególności na udzielaniu wsparcia organizacjom pozarządowym w zakresie kampanii informacyjnych przeciwdziałających antysemityzmowi oraz wdrożeniu mechanizmów systemowego monitorowania i skutecznego reagowania na incydenty antysemickie w sporcie, we współpracy ze środowiskiem sportowym. Istotne będzie przy tym promowanie wśród związków sportowych, organów ścigania i sądów świadomości na temat wagi powyższych incydentów jako wykraczających poza zwykłe wybryki o charakterze chuligańskim.

W ramach **zagadnienia V** będą podejmowane działania dążące do wzmocnienia niezbędnych środków bezpieczeństwa w celu ochrony Żydów i instytucji żydowskich, w tym miejsc kultu. W szczególności, działania te będą polegać na stałej współpracy służb i instytucji państwowych z organizacjami żydowskimi w celu przeciwdziałania i skutecznego reagowania w sytuacji incydentów o charakterze antysemickim, dewastacji miejsc pamięci lub kultu (w tym synagogi, cmentarzy), mowy nienawiści, przestępstw z nienawiści lub potencjalnych zagrożeń dla społeczności żydowskiej w Polsce. Ponadto, zostaną podjęte kroki, by przynajmniej raz w roku odbyło się wystąpienie przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, właściwego podmiotu wskazanego na podstawie odrębnych przepisów do wykonywania zadań związanych z równością i przemocą domową oraz Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego podczas posiedzeń Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych Sejmu RP, podejmujące stan bezpieczeństwa społeczności żydowskiej oraz kwestiom przeciwdziałania antysemityzmowi w Polsce.

W ramach **zagadnienia VI** będą podejmowane działania dążące do wzmacniania pamięci o Holokauście i polskich Żydach przez wsparcie inicjatyw, projektów społecznych i edukacyjnych w powyższym zakresie, a także przez prowadzenie badań nad Holokaustem oraz przez umacnianie współpracy międzynarodowej w omawianym zakresie. Działania te będą w szczególności polegać na wspieraniu organizacji promujących i chroniących dziedzictwo żydowskie, na zachęcaniu społeczności lokalnych do ochrony dziedzictwa żydowskiego i dbania o miejsca pamięci, a także na wspomaganiu ochrony dziedzictwa żydowskiego i utrwalającego pamięć o Żydach w skali lokalnej (działania na cmentarzach żydowskich objętych dofinansowaniem państwa będą musiały zostać skonsultowane z Komisją Rabiniczną ds. Cmentarzy przy biurze Naczelnego Rabina RP). Oprócz ww. działań, będą również podejmowane działania polegające na organizacji i wspieraniu współpracy między samorządami lokalnymi a organizacjami żydowskimi oraz na zachęcaniu do zawierania partnerstw między gminami żydowskimi będącymi właścicielami cmentarzy żydowskich a samorządami lokalnymi w celu podziału obowiązków i kosztów utrzymania terenu tych cmentarzy. Zostaną również podjęte kroki w ramach szeroko zakrojonej cyfryzacji archiwów zawierających dokumenty na temat życia żydowskiego i Holokaustu w Polsce. Jednostki badawcze oraz instytucje zajmujące się upamiętnianiem Holokaustu i społeczności żydowskiej w Polsce będą wspierane, zaś działalność naukowa w obszarze tematów polsko-żydowskich zostanie objęta gwarancją niezależności.

Uszczegółowienie zadań znajduje się w tabeli zadań poszczególnych resortów stanowiącej załącznik do strategii. Realizacja działań w ramach wyżej wymienionych zagadnień przyczyni się do wyeliminowania wielu aspektów antysemityzmu, mowy nienawiści oraz zakłamywania pamięci o Holokauście.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Dotychczas 23 państwa członkowskie UE opracowały krajowe strategie, z czego 14 państw członkowskich opracowało samodzielną strategię przeciwdziałania antysemityzmowi, a 9 państw członkowskich uwzględniło specjalne środki w szerszych strategiach przeciwko rasizmowi, ekstremizmowi lub promowaniu praw człowieka. Przez przyjęcie niniejszej Strategii Polska dołącza do tej grupy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Społeczność żydowska w Polsce	17 156	„Krajowa Strategia przeciwdziałania antysemityzmowi i wspierania życia żydowskiego na lata 2026–2030”	Poprawa bezpieczeństwa społeczności żydowskiej w Polsce dzięki zredukowaniu incydentów i nastrojów antysemickich.
Policja	1	Informacja ogólnodostępna	Bieżąca współpraca Policji z Prokuraturą w zakresie realizacji wytycznych Prokuratora Generalnego z dnia 5 marca 2025 r. w sprawie prowadzenia postępowań o

			przestępstwa motywowane uprzedzeniami, w tym o charakterze antysemitycznym. Gromadzenie danych o przestępstwach motywowanych uprzedzeniami w tym o charakterze antysemitycznym i przekazywanie ich do MSWiA celem opracowania zbiorczych danych. Monitorowanie sieci Internet pod kątem podejrzenia popełnienia przestępstwa motywowanego uprzedzeniami w tym o charakterze antysemitycznym. Podjmowanie inicjatyw mających na celu podniesienie wiedzy i kompetencji zawodowych funkcjonariuszy Policji w obszarze zapobiegania i zwalczania przestępstw motywowanych uprzedzeniami z uwzględnieniem tematyki antysemitycznej.
Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury	11 prokuratur regionalnych 46 prokuratur okręgowych 358 prokuratur rejonowych	Informacja ogólnodostępna	Stosowanie wskazówek, wytycznych oraz przyswojenie szkoleń lub materiałów informacyjnych nt. przeciwdziałania antysemityzmowi i ochrony społeczności żydowskiej. Zwiększenie karania i przeciwdziałania przestępstwom o charakterze antysemitycznym. Gromadzenie i publikowanie szczegółowych danych na temat przestępstw o charakterze antysemitycznym. Monitorowanie grup skrajnych popełniających przestępstwa o charakterze antysemitycznym. Monitoring mediów publicznych i koncesyjnych oraz platform internetowych pod kątem treści antysemitycznych. Wzmocnienie zdolności Prokuratury względem ścigania przestępstw o zabarwieniu antysemitycznym w przestrzeni internetowej.
Ministerstwo Sprawiedliwości	1	Informacja ogólnodostępna	Gromadzenie i publikowanie szczegółowych danych na temat przestępstw o charakterze antysemitycznym. Analiza obowiązujących przepisów prawa w celu zidentyfikowania ewentualnych luk prawnych w obszarze zwalczania i przeciwdziałania przestępstwom o charakterze antysemitycznym. Utworzenie stanowiska Koordynatora Strategii.
Minister Sprawiedliwości	1	Informacja ogólnodostępna	Monitorowanie realizacji Strategii. Coroczne wystąpienie ministra podczas posiedzeń Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych Sejmu RP, podejmujące stan bezpieczeństwa społeczności żydowskiej oraz kwestiom przeciwdziałania antysemityzmowi w Polsce.
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	1	1	Wyznaczenie osób w poszczególnych ministerstwach zaangażowanych w implementację Strategii, wchodzących w skład międzyresortowej grupy roboczej wdrażającej i raportującej działania, przeprowadzających ewaluację i ewentualne zmiany.
Sądy powszechne	319 –sądy rejonowe 47- sądy okręgowe 11- sądy apelacyjne	Informacja ogólnodostępna	Stosowanie wskazówek, wytycznych oraz przyswojenie szkoleń lub materiałów informacyjnych nt. przeciwdziałania antysemityzmowi i ochrony społeczności żydowskiej.
Ministerstwo Edukacji Narodowej	1	Informacja ogólnodostępna	Utworzenie Zespołu ds. Edukacji o Holokauście i Antysemityzmie.

			Wprowadzenie możliwości przeprowadzenia zmian podstawy programowej nauczania w szkołach, w postaci m. in. uwzględnienia tematyki antysemityzmu. Utworzenie listy materiałów pomocniczych do nauczania historii Holokaustu – do wykorzystania przez nauczycieli. Stworzenie oferty szkoleń dla nauczycieli w tematyce społeczności żydowskich w Polsce, antysemityzmu oraz Holokaustu. Współpraca z Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego w uzupełnieniu programów kształcenia nauczycieli o treści dotyczące przeciwdziałania antysemityzmowi i innym formom dyskryminacji. Monitorowanie efektów kształcenia młodzieży w zakresie antysemityzmu i Holokaustu. Przygotowanie scenariusza lekcji dotyczącej zagłady Żydów, realizowanej w miejscach pamięci. Wyznaczenie osób zaangażowanych w implementację Strategii, wchodzących w skład międzyresortowej grupy roboczej wdrażającej i raportującej działania, przeprowadzających ewaluację i ewentualne zmiany.
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	1	Informacja ogólnodostępna	Uruchomienie ścieżki finansowania projektów dotyczących dziedzictwa żydowskiego, historii i kultury Żydów oraz problematyki antysemityzmu. Wzmocnienie działań antidyskryminacyjnych na uczelniach wyższych wymierzonych w radykalizację i treści antysemitki. Stworzenie mechanizmów szybkiego reagowania na zdarzenia i treści antysemitki w postaci potencjalnej współpracy służb uczelnianych i państwowych. Wprowadzenie do standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela treści dotyczących przeciwdziałania antysemityzmowi i innym formom dyskryminacji – w porozumieniu z Ministrem Edukacji. Wyznaczenie osób zaangażowanych w implementację Strategii, wchodzących w skład międzyresortowej grupy roboczej wdrażającej i raportującej działania, przeprowadzających ewaluację i ewentualne zmiany.
Ministerstwo Sportu i Turystyki	1	Informacja ogólnodostępna	Działania profilaktyczne i edukacyjne, organizowane na rzecz i przy udziale kibiców sportowych w celu zwalczania antysemityzmu we współpracy z polskimi związkami sportowymi, Komendą Główną Policji oraz Ministerstwem Spraw Wewnętrznych. Wyznaczenie osób zaangażowanych w implementację Strategii, wchodzących w skład międzyresortowej grupy roboczej wdrażającej i raportującej działania, przeprowadzających ewaluację i ewentualne zmiany.
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji	1	Informacja ogólnodostępna	Coroczne wystąpienie ministra podczas posiedzeń Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych Sejmu RP, podejmujące stan bezpieczeństwa społeczności żydowskiej oraz kwestiom przeciwdziałania antysemityzmowi w Polsce. Wyznaczenie osób zaangażowanych w implementację Strategii, wchodzących w skład międzyresortowej grupy roboczej wdrażającej i raportującej działania, przeprowadzających ewaluację i ewentualne zmiany.
Ministerstwo Cyfryzacji	1	Informacja ogólnodostępna	Wspieranie inicjatyw mających na celu przeciwdziałanie zaprzeczaniu/zniekształcaniu Holokaustu w sieci, w tym

			ściślejsze współdziałanie w ramach UE i organizacji międzynarodowych nad stworzeniem nowych, skutecznych mechanizmów przeciwdziałania tym zjawiskom oraz potencjalnych zagrożeń związanych z dezinformacją lub będących konsekwencją rozwoju AI. Wyznaczenie osób zaangażowanych w implementację Strategii, wchodzących w skład międzyresortowej grupy roboczej wdrażającej i raportującej działania, przeprowadzających ewaluację i ewentualne zmiany.
Właściwy podmiot wskazany na podstawie odrębnych przepisów do wykonywania zadań związanych z równością i przemocą domową	1	Informacja ogólnodostępna	Coroczne wystąpienie podczas posiedzeń Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych Sejmu RP, podejmujące stan bezpieczeństwa społeczności żydowskiej oraz kwestiom przeciwdziałania antysemityzmowi w Polsce. Opracowanie wytycznych wspierających identyfikowanie przejawów antysemityzmu opartych na wiedzy naukowej o charakterystyce antysemickich uprzedzeń w Polsce. Przygotowanie i przeprowadzenie szerokiej kampanii społecznej na temat zjawiska antysemityzmu i związanych z nim zagrożeń, jak również na temat w sprawie zwalczania antysemityzmu i wspierania życia żydowskiego w Polsce. Wyznaczenie osób zaangażowanych w implementację Strategii, wchodzących w skład międzyresortowej grupy roboczej wdrażającej i raportującej działania, przeprowadzających ewaluację i ewentualne zmiany.
Koordinator Rządu ds. Przeciwdziałania Antysemityzmowi	1	Informacja ogólnodostępna	Przeprowadzenie i analiza badań dotyczących stanu świadomości społecznej na temat antysemityzmu w Polsce - cykliczne doroczne reprezentatywne badania opinii publicznej oraz badania Internetu dotyczące rozpowszechnienia antysemityzmu, realizowanych we współpracy z innymi publicznymi instytucjami naukowymi (uczelniami, instytutami), w celu określenia grup ryzyka narażonych na antysemicką mowę nienawiści i zagrożonych radykalizacją o charakterze antysemickim. Audyt dotychczasowych działań resortów i instytucji publicznych w zakresie zwalczania antysemityzmu, przeciwdziałaniu zniekształcaniu Holocaustu oraz ochrony życia żydowskiego w Polsce. Opracowanie wytycznych wspierających identyfikowanie przejawów antysemityzmu opartych na wiedzy naukowej o charakterystyce antysemickich uprzedzeń w Polsce. Przygotowanie i przeprowadzenie szerokiej kampanii społecznej na temat zjawiska antysemityzmu i związanych z nim zagrożeń, jak również na temat w sprawie zwalczania antysemityzmu i wspierania życia żydowskiego w Polsce. Promowanie i upowszechnianie informacji na temat Strategii przez resorty i instytucje publiczne, w tym na forach międzynarodowych. Zbudowanie i wdrożenie kompleksowego programu działań edukacyjnych skierowanych do polityków, urzędników, służb porządku publicznego i innych kategorii osób zatrudnionych w sektorze publicznym: definiowanie, uwrażliwienie, reagowanie, współpraca ze społecznością, wdrażanie definicji IHRA jako narzędzia do zwalczania antysemityzmu. Wykorzystywanie polskich działań i rozwiązań we współpracy międzynarodowej jako przykład dobrych praktyk

			do wdrożenia w innych krajach. Aktywne kontrolowanie dostawców usług pośrednich w zakresie raportowania i usuwania przejawów antysemityzmu. Stała współpraca z zaufanymi podmiotami sygnalizującymi w zakresie zwalczania antysemityzmu w sieci.
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	1	Informacja ogólnodostępna	Wyznaczenie osób zaangażowanych w implementację Strategii, wchodzących w skład międzyresortowej grupy roboczej wdrażającej i raportującej działania, przeprowadzających ewaluację i ewentualne zmiany. Wspieranie podstawowej działalności polskich instytucji kultury w obszarze stosunków polsko-żydowskich Wspieranie wydarzeń z zakresu kultury żydowskiej Publikacje i archiwizacja spuścizny żydowskiej. Wdrożenie programu opieki przez uczniów nad lokalnymi cmentarzami, nieupamiętnionymi miejscami związanymi z Zagładą i zabytkami żydowskimi, w konsultacji z Komisją Rabiniczną ds. Cmentarzy.
Samorządy lokalne	2479 gmin (w tym 302 gminy miejskie, 718 gmin miejsko-wiejskich i 1459 gmin wiejskich).	Informacja ogólnodostępna	Zawijazywanie partnerstw między gminami żydowskimi będącymi właścicielami cmentarzy żydowskich a samorządami lokalnymi w celu podziału obowiązków i kosztów utrzymania terenu tych cmentarzy.
Wojewódzcy Konserwatorzy Zabytków	16	Informacja ogólnodostępna	Nadzór nad ochroną dziedzictwa żydowskiego w Polsce
Żydowski Instytut Historyczny			Tworzenie podstaw naukowych dla rozwoju wiedzy o historii i kulturze Żydów. Upowszechnianie efektów prowadzonych badań. Udostępnianie zachowanych świadectw materialnych oraz sprawowanie wszechstronnej opieki nad zbiorami przekazanymi mu w użyczenie, w tym nad Podziemnym Archiwum Getta Warszawy (tzw. Archiwum Ringelbluma).
Muzea			Tworzenie przestrzeni dla kultury żydowskiej. Działania kuratorskie związane z pokazywaniem pluralizmu kulturowego w kontekście utraty różnorodności etnicznej. Edukacja o Holokauście. Przywrócenie pamięci o wiekach żydowskiego życia w Polsce. Pokazanie obecności i znaczenia żydowskiego dziedzictwa w Polsce oraz zadawanie pytania o żydowską tożsamość we współczesnej Polsce.
Wojewodowie	16	Informacja ogólnodostępna	Sprawowanie opieki nad grobami wojennymi. Opiniowanie budowy nowych miejsc pamięci albo remontu już istniejących grobów wojennych tak, aby treść i symbolika zawarte na nich były zgodne z prawdą historyczną.
Gminy wyznaniowe żydowskie	10 ⁵	Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP	Zawijazywanie partnerstw między gminami żydowskimi będącymi właścicielami cmentarzy żydowskich a samorządami lokalnymi w celu podziału obowiązków i kosztów utrzymania terenu tych cmentarzy. Konsultacje z organami państwowymi.

Zarejestrowane związki wyznaniowe	-		Zawiązywanie partnerstw między gminami żydowskimi będącymi właścicielami cmentarzy żydowskich a samorządami lokalnymi w celu podziału obowiązków i kosztów utrzymania terenu tych cmentarzy. Konsultacje z organami państwowymi.
Wszystkie resorty zaangażowane w realizację Strategii	-		Utworzenie stanowiska Koordynatora Strategii oraz wyznaczenie osób w poszczególnych ministerstwach zaangażowanych w implementację strategii, wchodzących w skład międzyresortowej grupy roboczej wdrażającej i raportującej działania, przeprowadzających ewaluację i ewentualne zmiany. Audyt dotychczasowych działań resortów i instytucji publicznych w zakresie zwalczania antysemityzmu, przeciwdziałaniu zniekształcaniu Holocaustu oraz ochrony życia żydowskiego w Polsce. Promowanie i upowszechnianie informacji na temat Strategii przez resorty i instytucje publiczne, w tym na forach międzynarodowych we współpracy z MSZ. Stworzenie mechanizmu monitorowania i ewaluacji procesu implementacji Strategii

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) projekt zarządzenia nie podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Projekt uchwały został zamieszczony na stronie BiP MS (w zakładce akty prawne - strategię) - <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/projekty-strategii> Projekt Strategii podlegał opinii Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

[illegible]

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Strategia jest dokumentem służącym do realizacji i koordynacji działań rządu polskiego w obszarze przeciwdziałania antysemityzmowi i wspierania społeczności żydowskiej w Polsce. Ma ona na celu stworzenie struktur współpracy ze społecznością żydowską oraz organizacjami zaangażowanymi w działania będące przedmiotem Strategii, potrzebne dla pełnej jej implementacji. Strategia zawiera założenia programowe oraz konkretnie zidentyfikowane zadania realizujące te założenia. Skutki finansowe wynikające z realizacji Strategii będą kształtowane przez rodzaj przyjętych rozwiązań, zakres działań oraz decyzje podejmowane przez decydentów w odniesieniu do kierunku przyszłych działań. Rozwiązania związane z realizacją Strategii nie spowodują dodatkowych kosztów i będą finansowane w ramach środków zaplanowanych w ustawie budżetowej na dany rok w budżetach poszczególnych dysponentów oraz nie będą stanowić podstawy do ubiegania się z budżetu państwa o dodatkowe środki na ten cel. Zakłada się, że wszelkie dodatkowo pojawiające się koszty będą mogły zostać sfinansowane z grantów zewnętrznych, o które mogą występować organy administracji publicznej (np. CERV). Wpływ projektu na budżety JST – 0 zł. Wskazać należy, że jedyne działania przewidziane w stosunku do gmin to zawiązywanie partnerstw z lokalnymi organizacjami żydowskimi.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2026 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Celem Strategii jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa społeczności żydowskiej w Polsce przez ograniczenie incydentów oraz negatywnych nastrojów antysemickich.						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz: Monitorowanie realizacji Strategii powierzono Ministrowi Sprawiedliwości.

W ramach Strategii planuje się m.in.:

- Utworzenie stanowiska Koordynatora Strategii oraz wyznaczenie osób w poszczególnych ministerstwach zaangażowanych w implementację Strategii, wchodzących w skład międzyresortowej grupy roboczej wdrażającej i raportującej działania, przeprowadzających ewaluację i ewentualne zmiany.

- Przeprowadzenie i analizę badań dotyczących stanu świadomości społecznej na temat antysemityzmu w Polsce - cykliczne doroczne reprezentatywne badania opinii publicznej oraz badania internetu dotyczące rozpowszechnienia antysemityzmu, realizowanych we współpracy z innymi publicznymi instytucjami naukowymi (uczelniami, instytutami), w celu określenia grup ryzyka narażonych na antysemicką mowę nienawiści i zagrożonych radykalizacją o charakterze antysemickim.
- Audyt dotychczasowych działań resortów i instytucji publicznych w zakresie zwalczania antysemityzmu, przeciwdziałaniu zniekształcaniu Holocaustu oraz ochrony życia żydowskiego w Polsce.
- Opracowanie wytycznych wspierających identyfikowanie przejawów antysemityzmu opartych na wiedzy naukowej o charakterystyce antysemickich uprzedzeń w Polsce.
- Przygotowanie i przeprowadzenie szerokiej kampanii społecznej na temat zjawiska antysemityzmu i związanych z nim zagrożeń, jak również na temat w sprawie zwalczania antysemityzmu i wspierania życia żydowskiego w Polsce.
- Promowanie i upowszechnianie informacji na temat Strategii przez resorty i instytucje publiczne, w tym na forach międzynarodowych.
- Stworzenie mechanizmu monitorowania i ewaluacji procesu implementacji Strategii.
- Zbudowanie i wdrożenie kompleksowego programu działań edukacyjnych skierowanych do polityków, urzędników, służb porządku publicznego i innych kategorii osób zatrudnionych w sektorze publicznym.
- Analizę dotychczasowej praktyki i opracowanie wskazówek dla działań policji i prokuratury w zakresie wszczyniania i prowadzenia postępowań dotyczących spraw o podłożu motywowanym nienawiścią, w tym antysemickich.
- Stosowanie Wytycznych Prokuratora Generalnego z dn. 5 marca 2025 r. w zakresie prowadzenia postępowań dotyczących przestępstw motywowanych uprzedzeniami, w szczególności w zakresie legitymacji do składania zawiadomień z art. 256, 257 czy 119 KK, statusu pokrzywdzonego oraz właściwej kwalifikacji określonych czynów jako spełniających znamiona przestępstw określonych w tych przepisach prawa. Okresowy monitoring stosowania tychże wytycznych pod kątem aktualności oraz praktyki.
- Zapewnianie informacji na temat praw przysługujących ofiarom przestępstw o charakterze antysemickim, m.in. w zakresie możliwości uzyskania pomocy prawnej pro bono oraz pomocy RPO czy możliwości uzyskania przez osoby pokrzywdzone statusu strony w postępowaniu sądowym.
- Przeprowadzenie analizy w zakresie dotychczasowej praktyki sądów wobec przestępstw o charakterze antysemickim, obejmującej okres ostatnich 10 lat oraz opracowanie, na tej podstawie, spisu zarówno dobrych praktyk, jak i kwestii wymagających zmiany.
- Opracowanie i wdrożenie rozwiązań zapobiegania mowie nienawiści oraz antysemityzmowi w radiofonii, telewizji oraz na platformach audiowizualnych.
- Utworzenie Zespołu ds. Edukacji o Holokauście i Antysemityzmie, z udziałem ekspertów, przedstawicieli muzeów i nauczycieli w Ministerstwie Edukacji Narodowej.
- Opracowanie wytycznych dotyczących nauczania o antysemityzmie i Holokauście, które zostaną wdrożone w ramach zmian podstawy programowej.
- Wdrożenie programu przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, polegającego na opiece przez uczniów nad lokalnymi cmentarzami, nieupamiętnionymi miejscami związanymi z Zagładą i zabytkami żydowskimi, w konsultacji z Komisją Rabiniczną ds. Cmentarzy.
- Regularne, przynajmniej raz w roku wystąpienie MSWiA, właściwego podmiotu wskazanego na podstawie odrębnych przepisów do wykonywania zadań związanych z równością i przemocą domową oraz Ministra Sprawiedliwości podczas posiedzeń Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych Sejmu RP, podejmujące stan bezpieczeństwa społeczności żydowskiej oraz kwestie przeciwdziałania antysemityzmowi w Polsce.

9. Wpływ na rynek pracy

Uchwała nie ma bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

Omówienie wpływu | Wpływ na sądy powszechne został omówiony w pkt. 4 OSR.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Uchwała wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszeniu.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Miernikami ewaluacji wdrożenia strategii będzie spadek liczby przestępstw o charakterze antysemickim a także zwiększenie świadomości społecznej związanej z zagrożeniami wynikającymi z antysemityzmu czy negacjonizmu. Ewaluacja Strategii zostanie przeprowadzona w 2030 roku. Na podstawie wniosków i zaleceń, przygotowane zostaną dokumenty kontynuacyjne, które staną się podstawą do dalszych działań i określą zadania na kolejną dekadę.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.